

Pomysł na letni wypoczynek

foto: Decolor Home&Garden

■ Meble ogrodowe

Tomasz Wojciuk

Przed nami lato. Długie dni, słońce, wysokie temperatury. Jednym słowem idealne warunki do tego, aby więcej czasu spędzać na świeżym powietrzu. Oto przegląd mebli ogrodowych, które są nieodłącznym elementem wakacyjnych spotkań w gronie rodziny i przyjaciół.

fol. Discolor Home & Garden

a

fol. DLH Poland

b

▲ Meble ogrodowe mogą być wykonane np. z wikliny (a) lub z połączenia drewna z metalem (b)

Meble ogrodowe można dzielić ze względu na kształt, stylistykę, przeznaczenie, walory użytkowe czy estetyczne. My proponujemy podział pod kątem rodzaju materiału, z jakiego je wykonano. Obecnie na rynku dostępne są meble drewniane, rattanowe, wiklinowe, metalowe oraz z tworzywa sztucznego. Coraz częściej producenci oferują meble z różnych rodzajów materiałów, łącząc np. drewno z metalem czy metal z kamieniem lub szkłem.

Meble drewniane

Są przeznaczone dla osób lubiących prostotę, wygodę i klasyczną elegancję, ale także dla tych którzy mają proekologiczne poglądy – drewno łatwo podlega biodegradacji. Są ciepłe, funkcjonalne, miłe dla oka i w dotyku, ale też na pewno mniej trwałe od mebli wykonanych ze stopów metali czy tworzyw sztucznych. Pasują praktycznie do każdego otoczenia, dlatego wyglądają dobrze zarówno pośród starych drzew, jak i w ogrodach nowoczesnych i z dużą ilością kamieni oraz barwnych kwiatów.

Przeważnie robi się je z tych gatunków drewna, które są stosunkowo odporne na wilgoć i niekorzystne warunki atmosferyczne (np. duże różnice temperatur). Ale nie tylko. **Obecnie możemy kupić meble wykonane z drewna sosnowego (najczęściej już impregnowane i lakierowane), świerkowego, akacjowego, dębowego, bukowego, eukaliptusowego (sprowadzane z Australii i Tasmanii) i tekowego (występujące w południowej i południowo-wschodniej Azji).** To ostatnie nie jest tak twarde i tym samym odporne na czynniki zewnętrzne jak dąb, akacja czy eukaliptus, ale za to ma w sobie dużo substancji olejowych i kwasu krzemowego, dzięki czemu praktycznie nie wchłania wody i nie ulega odkształceniom. Jest także odporne na działanie substancji chemicznych, np. silnych detergentów. Nie bez powodu tekiem pokrywane są pokłady stat-

ków... Najmniej trwałe są meble świerkowe – one są też najtańsze. Dąb, akacja, eukaliptus i tek są droższe, ale odpowiednio konserwowane mogą być trwałe przez długie lata.

Kształty i kolory

Każdy z wymienionych wyżej gatunków drewna ma swoją naturalną barwę. Sosna i świerk są jasne, dąb nieco ciemniejszy, bardziej siny, akacja jeszcze ciemniejsza, zaś eukaliptus i tek – brązowe. Oczywiście musimy pamiętać, że **każde drewno z biegiem czasu ściemnieje, a pod wpływem wody straci swój naturalny kolor (dlatego trzeba je chronić przed deszczem).** Oczywiście meble drewniane możemy pokrywać specjalnym olejem (wydobywa głębie koloru), lakierować lub dowolnie malować. Jeśli chodzi o kształty, to obowiązuje tu zupełna dowolność, ograniczona oczywiście charakterystyką budulca. Drewniane stoły mają zwykle 70–80 cm wysokości i kształt prostokąta, koła lub wielokąta. Często w środku wycięty jest niewielki otwór na podstawę ogrodowego parasola. Stoły mogą być lite lub klejone. Krzesła są często składane, co ułatwia ich przechowywanie poza sezonem letnim. Niekiedy mają proste wyprofilowanie, prawie zawsze – oparcia. W meblach drewnianych producenci trzymają się zwykle prostych form bez zbędnych dodatków i zdobień, których umieszczenie byłoby pracochłonne i podnosiło cenę mebli.

Konserwacja

Sposób konserwacji drewnianych mebli ogrodowych zależy od tego, z jakiego drewna zostały wykonane i jak wykończono ich powierzchnię.

Meble z drewna egzotycznego.

Najczęściej pokrywane są jedynie powierzchnią powłoką ochronną, czyli woskowane bądź olejowane. Chroni je

ona przede wszystkim przed zabrudzeniem i nadaje powierzchni estetyczny wygląd. Jej trwałości szkodzi przede wszystkim słońce i promieniowanie UV, powodując blaknięcie powłoki. **Po każdym sezonie z powierzchni mebli należy zmyć zanieczyszczenia, osuszyć i ponownie pokryć woskiem lub olejem.**

Meble z drewna krajowego. Mogą być pokryte impregnatem barwiącym, lakierem bezbarwnym lub farbą kryjącą. Powłoki te nie tylko nadają meblom pożądany wygląd, ale chronią również przed zawilgoceniem i zagnieżdżeniem się szkodników drewna. Powinny również zabezpieczyć drewno przed wyblaknięciem pod wpływem promieni słonecznych (szczególnie dotyczy to mebli z drewna iglastego o wyraźnie włóknistej strukturze).

Meble pokryte impregnatem barwiącym odświeża się przez ponowne ich pokrycie warstwą impregnatu, przy czym kolejne powłoki powinny być jaśniejsze lub transparentne. Dzięki temu drewno nie nabierze ciemniejszego koloru. Przed odświeżeniem powierzchni nie należy przecierać jej papierem ściernym, gdyż w ten sposób przytłumimy wyrazistość słoików drewna i me-

▼ Aby długo cieszyć się pięknem mebli drewnianych, należy je odpowiednio pielęgnować

fol. Sniezka

fol. Libet
fot. Smit odlewów

▲ Drewno harmonijnie komponuje się z naturą i nadaje ciepły charakter ogrodowi i tarasom

▲ Żeliwo i drewno to ciekawe połączenie, które dobrze sprawdzi się w każdym ogrodzie

bla staną się mniej estetyczne. W miejscach gdzie nagromadził się trudny do usunięcia brud możemy posłużyć się ostrą szczotką ryżową lub drucianą, przesuwaną wyłącznie wzdłuż włókien drewna.

Na **meblach lakierowanych**, lakier tworzy przezroczystą powłokę ochronną, która podczas użytkowania może ulec uszkodzeniu. Zdarzają się też odpryski i złuszczenia powłoki spowodowane przez odparowującą wilgoć zawartą w drewnie. Uszkodzone

powłoki lakiernicze należy przeszlifować drobnziarnistym papierem ściernym i dokładnie odkurzyć. Nowy lakier nakładamy tylko na dobrze wysuszone elementy, przy czym powinien to być lakier zapewniający „oddychanie” drewna. **Powłoka lakiernicza nie może być zbyt gruba, gdyż pod wpływem różnej rozszerzalności cieplnej lakieru i drewna w krótkim czasie może popękać.**

Podobne zabiegi konserwacyjne przeprowadzamy również na **meblach pokry-**

tych farbą. Obecnie produkowane farby do drewna zapewniają wysoką paroprzepuszczalność cienkiej powłoki. Najlepiej do tego celu nadają się farby na bazie żywic pliolitowych, wodorozcieńczalne lub rozpuszczalniki. Nie należy natomiast odmalowywać drewna zwykłymi farbami np. ftalowymi, gdyż tworzą one grubą nieprzepuszczalną dla pary wodnej powłokę, która szybko pęka i łuszczy się.

W przypadku mebli bardzo zniszczonych konieczna może być ich kompleksowa renowacja polegająca na całkowitym usunięciu wszystkich powłok aż do „żywego drewna” przez szlifowanie, zaszpachlowanie ewentualnych ubytków i nierówności, a następnie pokrycie oczyszczonych powierzchni środkiem impregnującym. Jako ostateczne wykończenie mebli można zastosować lakierobejcę, bezbarwny lakier lub farbę kryjącą.

Meble rattanowe i wiklinowe

Doskonale komponują się z zielenią drzew i trawy, tworząc przytulny, ciepły klimat. Świetnie wyglądają w ogrodach rustykalnych, pośród tradycyjnych, różnokolorowych kwiatów. Jednak to, przez kogo będą używane i w jakiej znajdują się scenarii, jest sprawą bardzo indywidualną. Meble rattanowe wprowadzane są z Indonezji, Malezji, Tajlandii oraz Nowej Zelandii. Są lekkie, wytrzymałe i elastyczne. Projektanci chętnie łączą je z drewnem, metalem lub szkłem. Meble wiklinowe mają podobne właściwości. Powstają w Polsce i są wytwarzane z pędów różnych gatunków wierzby.

Kolory i kształty

Rattan łatwo daje się barwić, jednak można też kupić meble w kolorach naturalnych. Meble wykonane z młodych roślin mają odcienie jasne, zaś ze starszych – ciemne, włącznie z czarnym.

Rattan można wyginać w finezyjne kształty, do czego wymagana jest wysoka temperatura. Poszczególne elementy mebli są ze sobą skręcane, a miejsca łączeń owijają się tzw. rattanową skórą.

Ciekawą alternatywą są meble z imitacji rattanu. Wyglądają one tak samo jak z prawdziwego rattanu (dostępne są w kolorach: mocca, czarny, naturalny i biały), a są znacznie trwalsze (włókna rattanowe zastąpiono włóknami syntetycznymi) i nie wymagają konserwacji.

Wiklina daje ogromne możliwości twórcze, ograniczane tak naprawdę tylko

fot. DLH

fot. Linet

▲ Wiklinowy fotel to doskonałe miejsce relaksu

kreatywnością rzemieślnika. Jej naturalny kolor jest jasnoszarobrązowy. W zależności od potrzeb można ją lakierować lub barwić.

Konserwacja

Niestety, meble wiklinowe i rattanowe, choć przebojem wdarły się na nasz rynek, do najbardziej trwałych nie należą. **Są kruche** (zwłaszcza wiklina) **i źle znoszą wilgoć** (robią się szare i matowe). **Dlatego też dobrze jest chować je przed deszczem, a mokrych nie suszyć na słońcu, tylko postawić w za-**

▼ Mebli wykonanych ze stalowej siatki lakierowanej i stalowego stelażu nie trzeba chować przed deszczem

fot. Fasso

daszonym, przewiewnym miejscu. Meble rattanowe są wcześniej zwykle pokryte wodoodpornym lakierem. Dobrze jest więc czyścić je miękką flanelą, zaś do usuwania kurzu z oparcz krzeseł i siedzeń używać odkurzacza. To samo dotyczy polakierowanych mebli wiklinowych. Meble rattanowe i wiklinowe niepolakierowane czyszcimy roztworem wody z cytryną (na 1 l wody 4 łyżki soku cytrynowego), zabezpieczając je w ten sposób przed matowieniem. Obecnie można już kupić meble pokrywane żywicą lub polietylenem, co uodparnia je na częste zmiany temperatury i mrozy.

Meble rattanowe i wiklinowe należy trzymać z daleka od źródeł ciepła (np. ogniska czy grilla), **bo gdy za bardzo wyschną – mogą się pokrusic.**

Meble metalowe

Są praktycznie niezniszczalne. Pasują do ogrodów nowoczesnych, w których znajdują się kamienie, rzeźby, fontanny, marmury. Świetnie wyglądają też w oranżeriach lub patio. Meble takie są zimne i przeważnie ciężkie, ale za to higieniczne, ponieważ na powierzchni metalu nie gromadzą się drobnoustroje.

Kolory i kształty

Meble metalowe do ogrodu robi się zwykle z żeliwa (stop żelaza i węgla), lekkiego alu-

minium lub stalowych paneli. Często surowy z natury metal łączy się z drewnem, szkłem lub elementami wykonanymi z kamienia (np. żeliwny stelaż, marmurowy blat), by dodać mu nieco ciepła. Nie ma żadnych ograniczeń kolorystycznych. Kształty mogą być bardzo fantazyjne i zależą tak naprawdę od inwencji kowala (żeliwo dość łatwo się formuje i obrabia).

Konserwacja

Aluminiowe panele są przeważnie ocynkowane, a żeliwo powleczone farbą antykorozyjną. Dlatego czynności pielęgnacyjne ogranicza się zwykle do przetarcia ich wraz z początkiem sezonu wilgotną szmatką. Problemem może być przechowywanie mebli metalowych poza sezonem letnim, ponieważ nie dość, że są ciężkie, to rzadko kiedy się składają (wyjątkiem są ogrodowe leżaki).

Meble plastikowe

Sprawdzają się w ogrodach prostych i nowoczesnych, w których nie ma zbyt dużo miejsca, ale także na tarasach i werandach. Są najmniej trwałe i najtańsze. Ich zalety to lekkość i wygoda, największą wadą jest mała stabilność. **Kupując je, warto zwrócić uwagę na to, aby miały domieszkę żywic utwardzających.** Wtedy będą bardziej odporne na uszkodzenia mechaniczne: porysowanie, zadrapania, a także pękanie w wyniku niewłaściwego użytkowania (nadmierne obciążenia).

Kolory i kształty

Panuje tu ogromna różnorodność, gdyż tworzywa sztuczne bardzo łatwo dają się barwić. Najczęściej spotyka się meble białe, niebieskie, czerwone, zielone. Bardzo różnorodne jest również ich wzornictwo. Meble plastikowe nie odbarwiają się (może z wyjątkiem białych), nie odkształcają, nie są też podatne na grzyby czy pleśń.

Konserwacja

Pielęgnacja mebli plastikowych najczęściej ogranicza się do ich mycia. Jeśli są bardzo brudne, możemy użyć środka czyszczącego, który trzeba następnie obficie spłukać wodą. Dobrze chroni przed zmatowieniem i nabłyszcza meble specjalny wosk z filtrem UV. Najlepiej rozprowadzić go szczotką lub pędzlem, a następnie pozostawić do wyschnięcia. Po godzinie zabieg ten można powtórzyć. ■